

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

669

Vragen van het leden **Oskam** (CDA) en **Marcouch** (PvdA) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *zijn aanpak om het aantal winkeldiefstallen te verminderen en de derving voor de retailers terug te dringen* (ingezonden 14 november 2014).

Antwoord van Minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 26 november 2014)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de Global Retail Theft Barometer 2013–2014, waaruit blijkt dat Nederland ten aanzien van de derving die winkeldiefstal voor retailers heeft veroorzaakt de op een na hoogste plek innam in Europa in 2013 en dat het totale bedrag aan derving € 1,09 miljard euro bedroeg?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw concrete ambitie ten aanzien van het terugdringen van dit bedrag aan derving voor de retailers, uitgesplitst naar de jaren 2015, 2016, 2017 en 2018?

Antwoord 2

De Retail Theft Barometer 2013–2014 geeft een indicatie van «weggelekte omzet», maar biedt voor mijn Ministerie niet de basis waarop doelstellingen kunnen worden geformuleerd.

De aanpak van Criminaliteit tegen Bedrijven in het algemeen staat hoog op de agenda van dit kabinet. Samen met het bedrijfsleven pakken we dit op diverse manieren aan. Van de overheid mag verwacht worden dat zij daders opspoorst en vervolgt. Het bedrijfsleven zelf heeft een belangrijke rol in de preventie. En ook die preventie wordt door mijn Ministerie op verschillende manieren ondersteund, bijvoorbeeld met de aanpak Veiligheid Kleine Bedrijven in 2013 en 2014, het Keurmerk Veilig Ondernemen, een «veiligondernemescan».

¹ Global Retail Theft Barometer 2013–2014, zie <http://www.checkpointssystem.com/nl-NL/news-events/press-releases/2014/Benelux/GRTB-2014-NL.aspx>

In het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing, waar publieke en private partners, waaronder ook Detailhandel Nederland als belangrijke vertegenwoordiger van de retailers nauw samenwerken, is vorig jaar afgesproken de aanpak te richten op een zestal thema's, te weten cybercrime, fraude, afpersing, heling, transportcriminaliteit en mobiel banditisme. Door ons te focussen op deze dadergroep, pakken we ook een groot deel van de winkeldiefstallen aan. Op lokaal niveau wordt ook door Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing stevig ingezet op publiek-private samenwerking in de aanpak van criminaliteit tegen bedrijven, waaronder winkeldiefstal.

Vraag 3, 4 en 5

Kunt u aangeven op welke wijze uitvoering door de regering is gegeven aan de motie Oskam/van Oosten over het effectief inzetten van camerabeelden bij de opsporing en vervolging?²

Is het waar dat alleen winkels van dezelfde keten foto's van verdachten mogen uitwisselen en dat er anders geen uitwisseling mogelijk is, uitgezonderd de mogelijkheid aan de orde gesteld in vraag 5? Zo ja, deelt u dan de mening dat dit een belemmering vormt voor retailers om notoire winkeldieven te weren en wat gaat u hieraan doen?

Is het waar dat het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel toestemming nodig heeft van het College bescherming persoonsgegevens (CBP) om mogelijk te maken dat supermarkten van verschillende ketens foto's van verdachten kunnen uitwisselen?

Antwoord 3, 4 en 5

In de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) is geregeld dat het verstrekken van strafrechtelijke persoonsgegevens aan derden – voor zover hier relevant – alleen is toegestaan via de volgende twee opties:

- a. Indien de derde aan wie de gegevens worden verstrekt een rechtspersoon binnen dezelfde groep is, is gegevensverstrekking binnen die groep mogelijk. In artikel 22, vierde lid onder b, Wbp is namelijk bepaald dat het verbod op het verwerken van strafrechtelijke gegevens niet van toepassing is indien deze gegevens ten behoeve van derden worden verwerkt indien deze derde een rechtspersoon betreft die in dezelfde groep is verbonden als bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek. Dit betekent dat indien een verantwoordelijke strafrechtelijke gegevens wil uitwisselen binnen die groep er géén voorafgaand onderzoek zal hoeven worden doorlopen.
- b. Indien de verantwoordelijke strafrechtelijke gegevens wil uitwisselen buiten die groep, moet de procedure van voorafgaand toezicht bij het CBP, worden doorlopen en moet zijn voorzien in passende en specifieke waarborgen. Dit is bepaald in artikel 22, vierde lid, onder c, en art. 31 Wbp. Dat betekent dat in die gevallen het College bescherming persoonsgegevens (CBP) een voorafgaand onderzoek instelt naar de rechtmatigheid van de verwerking van strafrechtelijke gegevens of gegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag.

In het kader van de moties Elissen/Van Toorenburg³ en Oskam/Van Oosten⁴ onderzoek ik, in overleg met brancheverenigingen, op uiteenlopende punten wat de mogelijkheden zijn voor de omgang met camerabeelden. Het uitwisselen van beelden van (verdachten van) winkeldiefstal tussen ondernemers uit verschillende rechtspersonen en groepen is daar onderdeel van. Ik verwijs tevens naar hetgeen ik hierover heb gezegd in het AO strafrechtelijke onderwerpen op 5 november 2014⁵.

Ik ben voornemens in het begin van 2015 een concept-wetsvoorstel ter consultatie te publiceren inzake het publiceren door burgers van camerabeelden van onbekende verdachten van enkele specifieke delicten, waaronder diefstal. In het kader van de aanpak van mobiele bendes stellen Detailhandel Nederland en Transport en Logistiek Nederland in de tussenliggende periode

² Kamerstuk, 33 750 VI, nr. 62

³ Kamerstuk 33 000 VI, nr. 53

⁴ Kamerstuk 33 750 VI, nr. 90

⁵ <http://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/verslagen/detail?id=2014D43020&did=2014D43020>

gezamenlijk een protocol op voor sector overstijgende uitwisseling van gegevens en camerabeelden, dat ter toetsing zal worden voorgelegd aan het CBP.

Vraag 6

Hoeveel van dit soort verzoeken krijgt het CBP jaarlijks te verwerken en hoeveel fte zijn binnen het CBP beschikbaar om deze aanvragen te beoordelen?

Antwoord 6

Het CBP heeft in 2012 93 voorafgaande onderzoeken behandeld en in 2013 86.

Vraag 7

Kunt u aangeven hoe de procedure voor een verzoek bij het CBP om foto's uit te wisselen precies verloopt en wat de doorlooptijd is van aanvragen?

Antwoord 7

In artikel 32, lid 3, van de Wbp is bepaald dat het CBP in geval van een melding waarbij een voorafgaand onderzoek wordt aangevraagd schriftelijk en binnen vier weken beslist of het tot nader onderzoek overgaat. Volgens lid 4 van genoemd wetsartikel bedraagt de termijn voor het nader onderzoek niet langer dan twintig weken.

Het CBP is gehouden binnen de termijnen te beslissen. Het gevolg van het overschrijden van deze termijnen is dat de verantwoordelijke met zijn verwerking kan beginnen. Dit betekent overigens niet dat de verwerking impliciet door het CBP is goedgekeurd.

Vraag 8

Bestaat er enige vorm van toezicht op de procedureaanvraag door het CBP en een mogelijkheid tot bezwaar en beroep voor de aanvrager als de procedure naar zijn mening te lang duurt?

Antwoord 8

In artikel 32, vijfde lid, van de Wbp is bepaald dat het nader onderzoek van het CBP leidt tot een verklaring omtrent de rechtmatigheid van de gegevensverwerking. Volgens het zesde lid van dit artikel geldt de verklaring van het College als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op de voorbereiding ervan is afdeling 3.4 van die wet van toepassing, de zogenaamde Uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Zie verder hierboven het antwoord op vraag 8.

Vraag 9

Wat is de strafbedreiging voor winkeliers die zonder toestemming van het CBP foto's van verdachten uitwisselen?

Antwoord 9

Het Cbp kan op grond van artikel 65 Wbp jo. artikel 5:32 Awb een last onder bestuursdwang of last onder dwangsom opleggen aan burgers en bedrijven die camerabeelden uitwisselen terwijl niet is voldaan aan de Wbp. Er is wetgeving in voorbereiding die het Cbp de mogelijkheid geeft om bestuurlijke boetes op te leggen wegens overtreding van de normen van de Wbp. Artikel 49 Wbp bevat ook een recht op schadevergoeding indien iemand schade lijdt doordat ten opzichte van hem in strijd wordt gehandeld met de Wbp.

Vraag 10

Kunt u bevestigen dat tijdens de aanvraagprocedure nog geen foto's mogen worden uitgewisseld tussen winkels en is het u bekend dat dit een struikelblok vormt voor supermarkten om adequaat onderling foto's uit te wisselen? Zo ja, wat wil u hieraan doen?

Antwoord 10

In artikel 32, tweede lid, Wbp is bepaald dat de melding van een gegevensverwerking – waarbij strafrechtelijke gegevens ten behoeve van derden worden verwerkt – de verantwoordelijke verplicht de verwerking die hij voornemens is te verrichten, op te schorten totdat het onderzoek van het CBP

is afgerond dan wel hij een bericht heeft ontvangen dat niet tot nader onderzoek wordt overgegaan.

In mijn antwoorden op vragen 3, 4 en 5 heb ik aangegeven welke acties ik onderneem om dit in de toekomst mogelijk aan te passen.

Vraag 11

Bent u bereid deze vragen te beantwoorden voor de behandeling van de begroting van uw ministerie voor het jaar 2015 in de Tweede Kamer?

Antwoord 11

Ja.